

AMATÖR HAVACI YETİŞTİRME TALİMATI (SHT-AMATÖR)

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı; 09/01/2016 tarihli ve 29588 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği (SHY-6C) kapsamında ülkemizde amatör, sportif maksatlı havacılık faaliyeti yapılmasına yönelik olarak amatör, sportif havacılığın gelişimi ve teşvik edilmesine imkan sağlayacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat, Amatör Havacı olarak yetiştirilmek üzere havacılık eğitimlerine katılacak kişilerin, çok hafif hava araçları sınıfında bulunan sabit, döner ve esnek kanat hava araçları ile ELA 1-2 sınıfındaki uçak, helikopter, planör ve balonlarda alacakları teorik ve uçuş eğitimleriyle, bu Talimat hükümlerine göre eğitim vermek üzere yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'na, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne ve 09/Ocak/2016 tarihli ve 29588 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Amatör Havacılık Yönetmeliği (SHY-6C)'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu talimatta yer alan tanımlar,

a) Amatör havacılık: Amatör havacılardan oluşan özel veya tüzel kişilerin, ticari ve mali kazanç ile üçüncü kişilere ticari sayılabilecek hizmet verme maksadı olmaksızın, tescil sertifikasında kullanım amacı amatör havacılık olarak ifade edilen, tarihi ve silahlı kuvvetlerin hizmetinde bulunmuş hava araçları dahil olmak üzere, azami kalkış ağırlığı 2.000 kg ve altında olan, kompleks olmayan ve sadece kişisel ve sportif amaçlı kullanılan hava araçları ve amatör yapım hava araçları ile yürüttüğü havacılık faaliyetlerini,

b) Çok Hafif Hava Aracı: U/L kategoride olan, Ultralight, Microlight, Gyroplane, Ultralight-helikopterleri,

c) Döner kanatlı çok hafif hava aracı : Gyroplane, motor teçhizatına sahip, rotoru motora direkt bağlı azami kalkış ağırlığı 600 kg ve altında olan çok hafif helikopter tipi hava araçlarını,

ç) ELA-1 sınıf hava aracı (Avrupa hafif hava aracı):

1) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 1,200 kg. veya altında olan, karmaşık motorlu hava aracı olarak sınıflandırılmayan hava aracını,

2) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 1,200 kg. veya altında olan planör veya motorlu planörü ,

3) Azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava balonları için 3,400 m³'ün, gaz balonları için 1,050 m³'ün, bağlı gaz balonları için 300 m³'ün üzerinde olmayan balonu,

4) Azami dört kişi alacak şekilde tasarlanmış, azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava zeplinleri için 3400 m³'ün ve gaz zeplinleri için 1,000 m³'ün üzerinde olmayan

zeplini,

d) ELA-2 sınıf hava aracı:

1) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 2,000 kg. veya altında olan, karmaşık motorlu hava aracı olarak sınıflandırılmayan hava aracını,

2) Azami kalkış kütlesi (MTOM) 2,000 kg. veya altında olan planör veya motorlu planörü ,

3) Balonu,

4) Sıcak hava ile çalışan hava gemisini,

5) Rotasız olmayan itki (ters itki hariç), %3 maksimum statik ağırlık, güç ile desteklenmeyen kontrol ve alışlagelmiş ve basit yapı, kontrol ve balon sistemine sahip gaz ile çalışan hava gemisini,

6) Çok hafif döner kanatlı hava aracını,

e) Esnek kanatlı çok hafif hava aracı: Microlight, motor teçhizatına sahip, hareketli ağırlık merkezi ile iki ekseninde kumanda edilebilen azami kalkış ağırlığı 500 kg. ve altında olan esnek kanatlı hava araçlarını,

f) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

g) Hava aracı: Atmosferde, havanın dünyanın yüzeyine karşı olan reaksiyonları dışındaki hava reaksiyonlarından destek alabilen her türlü aracı,

ğ) Hava aracı kategorisi: belirlenen temel özellikler doğrultusunda; uçak, dikey kalkışlı hava aracı, helikopter, hava gemisi, planör, serbest balon gibi hava aracı kategorisi,

h) Havacılık kültürü: Uçuş amaçlarını yerine getirmek üzere iyi muhakeme ile gerekli bilgi, beceri ve yaklaşımların tutarlı bir şekilde kullanımını,

ı) Kompleks motorlu hava aracı:

1) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 5,700 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi on dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan veya turbo jet motor veya motorlara sahip olan veya birden fazla turboprop motora sahip uçakları,

2) Azami Kalkış Kütlesi (MTOM) 3,175 kg. ve üzerinde olan veya azami yolcu koltuk kapasitesi dokuzdan fazla olan veya iki pilot veya üzeri pilotla uçuş için sertifikalandırılmış olan helikopterleri,

3) Tilt rotor hava araçlarını,

i) Sabit kanatlı çok hafif hava aracı: Motor teçhizatına sahip, azami kalkış ağırlığı 750 kg. ve altında olan sabit kanatlı çok hafif hava araçlarını,

j) Sorumlu pilot: Uçuş süresince hava aracının sevk ve idaresinden sorumlu olan pilotu ifade eder.

(2) Bu talimatta yer alan kısaltmalar,

a) A : Uçak kategorisini,

b) B: Balon kategorisini,

c) ÇHHA: Çok hafif hava araçlarını,

ç) G: Gyroplane

d) H: Helikopter,

e) LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını,

f) M: Microlight

g) S: Planör kategorisini,

ğ) U: Ultralight hava aracını ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Amatör havacı yetiştirme eğitimi, belge tanzimi ve yetkilendirmeler

MADDE 5 - (1) Amatör havacı yetiştirme eğitimleri, yetkilendirilen tüzel kişiler bünyesindeki uçuş öğretmenleri tarafından veyahut, 09 Ocak 2016 tarih ve 29588 sayılı Amatör Havacılık Yönetmeliği (SHY-6C) kapsamında tescil edilen hava araçları da dahil olmak üzere, çift kumanda uçuş eğitimlerine uygun hava araçlarında herhangi bir tüzel kimliği olmadan yetkilendirilen uçuş öğretmenleri tarafından gerçekleştirilir.

(2) Amatör havacı yetiştirme eğitimi iki ayrı seviyede uygulanır. Seviye-1'de teorik dersleri, seviye -2'de ise LAPL-(A),(H),(S),(B) ve çok hafif hava araçları lisanslandırma eğitim programlarının ilk safha (Temel hava hareketleri ve kalkış iniş, meydan turu) uçuş eğitimlerini kapsayan bir programdır.

(3) Amatör havacı yetiştirme eğitimi için müracaatlarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması suçlarından, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanuna muhalefetten veya terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak suçlarından hüküm giymemiş olmak, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilerek kamu görevinden çıkarılmamış olmak,

b) Uçuş eğitimi öncesi, uçuşa engel bir durumunun olmadığına, sağlıklı olduğuna dair bu Talimatın Ek-5 inde bulunan Sağlık Beyanı ile taahhütname, muvafakatname.

(4) Amatör havacı eğitim programına katılım yaşı 14'tür.

(5) Söz konusu eğitim teorik ve uçuş eğitimi olmak üzere iki ayrı seviyede verilecek şekilde planlanır. Her seviyede verilen eğitim değerlendirilerek, başarılı olunduğu takdirde bir sonraki seviye eğitimine devam edilir.

(6) Seviye -1 teorik eğitimler birebir sınıf ortamında veya uzaktan eğitim şeklinde yetkilendirilen gerçek, tüzel kişiler ve uçuş öğretmenleri tarafından verilir. Teorik ders programda verilmesi zorunlu ders ve saatler bu Talimatın Ek-1'inde verilmiştir.

a) Teorik bilgi eğitimlerini tamamlayan aday teorik bilgi yeterlilik sınavına girmeye hak kazanır ve sınavda 75 ve üzerinde puan alarak bir sonraki seviye eğitimine devam eder. Teorik bilgi yeterlilik sınavında 4 defa başarısız olan aday amatör havacı eğitimi teorik derslerini tekrar almak zorundadır.

b) Sınavlar yetkilendirilen tüzel kişi kimliğindeki Onaylı Uçuş Eğitim ve Beyan Edilmiş Eğitim Organizasyonları veya uçuş öğretmenleri tarafından yapılır.

(7) Seviye-2 uçuş eğitiminde adaya tercih ettiği kategorideki hava araçları ile bire bir uçuş eğitimi yetkilendirilen tüzel ve gerçek kişiler tarafından verilir.

a) Uçuş eğitimi öncesi adaya uçuş yapacağı kategorideki hava aracına dair hava aracı genel bilgisi teorik dersleri verilir ve sonrasında uçuş planlanır.

b) Adaya bu Talimatın Ek-2'sinde bulunan temel hava hareketlerini kapsayan uçuş eğitimi görev öncesi, uçulacak görevi kapsayan teorik ders planlanır, uçuş öncesi briefing yapılarak uçuş eğitimi uygulanır.

c) Uçuş eğitimini tamamlayan aday, uçuş eğitimini veren uçuş öğretmeni veya öğretmeni dışında bir uçuş öğretmeni ile yeterlilik uçuşuna çıkar. Hava hareketleri, hava aracı genel bilgisi, normal, acil durum usulleri ve uçuş öncesi, sonrası briefingleri de kapsayan sözlü ve pilotaj becerisi, yapılan yeterlilik uçuşu ile değerlendirilir.

ç) Yeterlilik uçuşuna giren adaydan uçuş ve yer emniyeti öncelik bilincinin oluştuğu ve havacılık kültürüne örnek teşkil edecek davranış sergilemesi beklenir.

d) Yeterlilik uçuşunda başarılı olan adaya eğitimi veren kuruluş tarafından bu Talimatın Ek-6'sında bulunan "Amatör Havacı Sertifikası" verilir. Yeterlilik uçuşunda yeterli gelişim gösteremeyen adaya ise "Amatör Havacılık Eğitimi Katılım Belgesi" verilir.

e) Amatör Havacı Yetiştirme Talimatı kapsamında katılımcılara, Amatör Havacı Sertifikası veya Amatör Havacılık Eğitimi Katılım Belgesi verilir. Sertifika veya belge sahibinin eğitim aldığı kategorideki hava aracını kullanma yetkisi yoktur ve sertifika ve belge sahibi söz konusu hava aracında sorumlu pilot olarak uçuş imtiyazına sahip olmaz.

(8) ATO ve DTO'lar mevcut el kitaplarına bu Talimat hükümlerine göre verilecek eğitimleri de kapsayan ilaveleri yaparlar. Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişiler kabiliyetleri çerçevesinde bu Talimat hükümlerine göre verilecek eğitim için bu Talimatın Ek-4'ünde bulunan Amatör Havacı Yetiştirme Uçuş Eğitimleri İçin Hazırlanacak El Kitabına Ait Genel Esaslar' a uygun el kitabı hazırlar.

(9) Gerçek ve tüzel kişiler kabiliyetleri çerçevesinde bu Talimat hükümlerine göre amatör havacı yetiştirmek üzere, bu Talimatın EK-3'ünde bulunan Amatör Havacı Yetiştirme Uçuş Eğitimi Yetkilendirme ve Başvuru Formu ile Genel Müdürlüğe yapacakları müracaatlar değerlendirilerek yetkilendirilir.

Amatör Havacı Yetiştirme Eğitimlerinin Uçuş Kredilendirmesi

MADDE 6 - (1) Amatör Havacı Sertifikası sahibi kişiye, sertifika kapsamındaki hava aracı için LAPL ve ÇHHA pilot lisans eğitimine devam etmek istediğinde uçuş kredilendirmesi uygulanır. Amatör Havacı Eğitime Katılım Belgeleri için kredilendirme uygulanmaz.

(2) Uçak, planör ve balon için kredilendirme Hafif Hava Aracı Pilot Lisansı LAPL-(A),(H),(S),(B) için, çok hafif hava araçları için kredilendirme Çok Hafif Hava Aracı Lisansı UPL-(U)-(G)-(M)-(H) lisans eğitimleri için geçerlidir.

(3) Hava araçları kategorilerine göre uygulanabilecek azami kredilendirme uçuş saatleri aşağıda verilmiştir.

a) LAPL-(A)-(H) uçuş eğitimde 8 saat,

b) LAPL-(S)-(B) uçuş eğitimlerinde 4 saat,

c) UPL-(U)-(G)-(M)-(H) uçuş eğitimlerinde ise 6 saat uygulanabilir.

(4) Amatör havacı sertifikası sahibi adayların sertifika kapsamındaki hava araçlarına dair talep edilecek pilot lisans eğitimleri için uygulanacak kredilendirme hakkı, belge veriliş tarihinden itibaren 5 yıl süre ile geçerlidir.

Uygulama Usul ve Esasları

MADDE 7 - (1) Gerçek ve tüzel kişiler eğitim planlamalarını bu Talimatın EK-3'ünde bulunan Amatör Havacılık Yetiştirme Yetkilendirme ve Başvuru Formu ile Genel Müdürlüğe bildirir.

(2) Amatör havacılık eğitimlerini vermek için tüzel ve gerçek kişiler bünyesinde amatör uçuş eğitimlerinde kullanılacak hava araçları için Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetim Kuruluşu anlaşma gerekliliği aranmaz.

(3) Uçuş eğitimlerinde kullanılacak hava araçları için, Türkiye'de Faaliyet Gösteren Hava Araçları için Yolcu, Bagaj, Yük ve Posta Mali Sorumluluk Sigortası Yönetmeliği ve Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Mali Sorumluluk Sigortası Hakkında Yönetmeliğine uygun sigorta poliçesi düzenlenmesi zorunludur.

(4) Gerçek ve tüzel kişiler uçuş eğitim operasyonlarına ait günlük uçuş plan, program ve öğrenci kayıtlarının tutulmasını sağlamaktan sorumludur.

(5) Gerçek ve tüzel kişiler, uçuş öğretmenleri, hava aracının sert inişlerini hasarlı, hasarsız olsun eğitimden, bakımdan sorumlu kişilere bildirmekten, havada ve yerde yaşanan havacılık olaylarını, teknik ve hava trafik dahil olmak üzere her türlü emniyet ihlali ve kaza olaylarını Sivil

Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimat, SHT-OLAY'a göre rapor edilmesinden ve raporları muhafaza etmekten sorumludur.

(6) Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişiler, faaliyetlerinin emniyetli bir şekilde yapılmasını sağlayacak bir emniyet prosedürü oluşturmak ve geliştirmek, tüm ekibin oluşturulan emniyet prosedürüne uymasını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak ve sistem içerisinde emniyeti teşvik etmekten sorumludur.

(7) Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişilerce, amatör havacı yetiştirmek üzere verilen eğitimler esnasında uçuş yer emniyetinin sağlanması, faaliyetin yapılabilmesi için gerekli vasıflara sahip kişi veya kişileri faaliyet boyunca bulandırmaktan sorumludur.

(8) Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişiler, Türk hava sahasında VFR uçuş yapan hava araçları, havaalanı, iniş şeridi onayı bulunan meydanları kullanabilirler. Ayrıca kontrollü meydanlar, iniş şeridi dışındaki operasyon alanlarını, uçuş planlarında dört haneli ICAO kodu mevcut değilse ZZZZ ibaresinin koordinatla birlikte uçuş planına yazılması suretiyle UOD 2017/7 sayılı Genelge kapsamında kullanabilirler. Ancak söz konusu operasyon alanlarının yerden/havadan keşif prosedürleri ile seçimi ve kullanım usullerini işletme, eğitim el kitaplarının veya eğitim prosedürlerinin ilgili bölümlerine tanımlamaları gereklidir.

(9) Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişiler, bu Talimatın Ek-1'inde ve Ek-2'sinde bulunan teorik ve uçuş eğitimlerine göre ayrıntılı olarak eğitim programı hazırlar ve el kitaplarına dahil eder.

(10) Amatör havacılık kültürünün oluşturulması hedefi ile emniyetli, izlenebilir şekilde yapılmasına imkan sağlayacak denetim mekanizması Genel Müdürlükçe sağlanır. Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişilerce yapılan faaliyetler, eğitim tesisleri, meydanlar ve dokümantasyonların gözlem ve denetimleri Genel Müdürlükçe yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Kayıtların saklanması

MADDE 8 - (1) Yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişiler, bu Talimat kapsamında verilen teorik ve uçuş eğitimlerine dair belgeleri son eğitimi verdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle saklayacaktır. Ayrıca kişisel verilerin korunmasını ve erişim yetkisi olmayan kişilerin bu kayıtlara erişimini kısıtlamak üzere gerekli tedbirleri alacaktır.

Sorumluluklar

MADDE 9 - (1) Bu Talimatta yer alan gerekliliklerin yerine getirilmesinden ve kontrolünden gerçek ve tüzel kişiler Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar.

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 10 - (1) Bu Talimat kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler esnasında, meydana gelen her türlü aykırı davranış durumunda, gerçek ve tüzel kişiler ile eğitimlere katılan adaylara Genel Müdürlükçe yayınlanmış olan Pilot Lisans Yönetmeliği SHY-1, İdari Yaptırım hükümleri uygulanır.

(2) Bu Talimatta belirtilen kurallara uymayanlar hakkında 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 27'nci, 92'nci, 98'inci, beşinci kısım ceza hükümleri maddeleri ve SHY-İPC Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

(3) Bu Talimat hükümlerine uygun olmayan adayların eğitime kabulünden doğacak her türlü sorumluluk yetkilendirilen gerçek ve tüzel kişilere aittir.

Yürürlük

MADDE 11 - (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EKLER:

- EK-1 - Amatör Havacı Yetiştirme Programı Teorik Dersler ve Saatleri.**
- EK-2 - Amatör Havacı Yetiştirme Programı Uçuş Ders ve Saatleri.**
- EK-3 - Amatör Havacı Yetiştirme Eğitimi Yetkilendirme Başvuru Formu**
- EK-4 - Uçuş Eğitimleri İçin Hazırlanacak El Kitabına Ait Genel Esaslar**
- EK-5 - Sağlık Beyanı ve Taahhütname Muvafakatname**
- EK-6 - Amatör Havacı Belgesi, Sertifikası**